

Til:

Assens Kommune v/ borgmester Søren Steen Andersen

Kopi til:

Bestyrelsen for Assens Forsyning A/S

Assens, 23. april 2021

Bestyrelsens beretning til generalforsamling 2021

Som aftalt (med otte dages frist) sendes hermed til orientering for Assens Kommune, bestyrelsens beretning, som bliver aflagt på generalforsamlingen i Assens Forsyning A/S, onsdag 5. maj 2021, kl. 15-16.30. Opmærksomheden henledes på at generalforsamlingen afholdes via Teams.

- 0 -

Beretning

Velkommen til generalforsamling i virksomheden Assens Forsyning A/S, der er moder- og holdingselskab for datterselskaberne:

- Assens Service A/S,
- Assens Rensning A/S,
- Assens Spildevand A/S,
- Assens Vandværk A/S samt
- Assens Affald og Genbrug A/S

Bestyrelsens beretning omhandler virksomhedens drift og resultater i kalenderåret 2020.

Corona-situationen

Som i sidste års beretning, kan vi endnu engang fortælle om et år med udfordringer i forbindelse med den verdensomspændende Corona-pandemi, der i flere omgange har krævet omstilling og tilpasning af driften og den måde vi samarbejder, betjener kunder og i øvrigt løser vores opgaver.

Samtidig med, at vi i alle grene af virksomheden har taget de nødvendige forholdsregler og fulgt myndighedernes anbefalinger, er det væsentligt at understrege, at udfordringerne på ingen måde har påvirket virksomhedens økonomi eller evne til at garantere absolut forsyningsikkerhed og optimal drift inden for alle forsyningsområder.

Samtidig er der holdt momentum og fremdrift i de planlagte projekter og anlægsaktiviteter, hvilket ikke mindst skyldes stor fleksibilitet og tålmodighed blandt vores medarbejdere og samarbejdspartnere.

Danmarks bedste

At vi på trods af Corona-situationen har været i stand til at løse vores kerneopgaver på bedste vis, blev i årets løb understreget ved, at Dansk Affaldsforening i samarbejde med konsulentfirmaet JHN Processor, kårede genbrugspladsen i Glamsbjerg som Danmarks bedste til at sortere og genanvende kildesorteret genbrugsaffald.

I gennemsnit bliver 77 procent af det affald, der bringes til landets næsten 400 genbrugspladser genanvendt. I Assens Kommune og på Assens Forsynings genbrugspladser, er evnen til at sortere gamle mursten, brædder, papkasser m.v. dog endnu bedre.

Opgørelsen udpeger nemlig genbrugspladsen i Glamsbjerg som Danmarks bedste med en genanvendelsesprocent på hele 95 tæt forfulgt af pladserne i Aarup (94 procent) og Assens (92 procent).

Samlet set har de seks genbrugspladser i Assens Kommune en gennemsnitlig genanvendelsesprocent på 91,5 procent, hvilket er 14,5 procent højere end landsgennemsnittet.

Om det er muligt at nå en højere genanvendelsesprocent kan være tvivlsomt, men vi arbejder hele tiden på at højne niveauet og på at gøre det nemmere for kunderne, at komme af med deres genanvendelige affald.

I det forgangne år er det blandt andet sket ved at vi har renoveret og udbygget Haarby Genbrugsplads, så den nu fremstår som en moderne og fremtidssikret plads, hvor borgere og tilmeldte virksomheder nemt og forsvarligt kan aflevere alle former for affald.

Renoveringen og udbygningen af Haarby Genbrugsplads er et resultat af den politisk besluttede genbrugspladsstruktur, som vi løbende arbejder på at gennemføre. Næste større projekt bliver i den forbindelse en ny super-genbrugsplads i Vissenbjerg. Herudover arbejdes der på at anlægge en døgnåben modtageplads på Helnæs og på at etablere nedgravede løsninger i den centrale del af Assens by.

Forsyningsparken

Hvad der også tegner til at blive et af Danmarks mest effektive og miljøvenlige anlæg, er i årets løb for alvor blevet synligt. I den sydøstlige udkant af Assens by skyder vores nye miljøvenlig og energineutrale Forsyningspark nemlig for alvor op.

Efter gennemførte EU-udbud, fandt vi i årets løb frem til de totalentreprenører, der nu graver og støber på livet løs for at opføre det, der bliver et af Danmarks mest effektive anlæg og også den fremtidige arbejdsplads for hovedparten af Assens Forsynings medarbejdere.

Vandværk

Det nye forsyningssikre og højteknologiske vandværk med to separate ledninger, blev officielt indviet i september, da borgmester Søren Steen Andersen og bestyrelsesformand Poul Erik Kristiansen (undertegnede) i fællesskab klippede snoren og indviede værket. Desværre var indvielsen forbeholdt inviterede gæster, men siden er værket i flere omgange vist frem for mindre grupper af interesserede fagfolk, politikere, journalister m.fl.

Kontrolcenter og administration samt værksted og lager

Næsten samtidig med indvielsen af vandværket, gik arbejdet med at opføre kontrolcenter og administration samt værksted og lager i gang, og havde det ikke været for situationen med Corona, var der både inviteret til første spadestik og til rejsegilde. Arbejdet skrider nemlig meget hastigt frem, og håndværkerne, hvoraf en stor del af dem er lokale, knokler på livet løs, sådan at næste års generalforsamling i Assens Forsyning A/S med meget stor sandsynlighed finder sted i de nye lokaler. Tidsplanen sigter i hvert fald efter, at byggeriet skal stå klar til indflytning primo 2022. Til den tid vil der være opført et moderne og tidssvarende byggeri med faciliteter til styring, regulering og overvågning af det samlede spildevandssystem i hele Assens Kommune samt med laboratorier til analyse af både drikke- og spildevand, faciliteter til skoletjeneste samt kantine og omklædningsfaciliteter til det personale, der i dag arbejder på de otte mindre anlæg, som over tid skal nedlægges.

I forbindelse med, at vi flytter personalet med deres eksisterende møblement og IT-udstyr til Forsyningsparken, er arbejdet med at afhænde den nuværende administration på Skovvej gået i gang. Mulige købere har vist interesse, og ejendommen er i den forbindelse vurderet af en uvildig ejendomsmægler, sådan at den kan sælges på markedsvilkår.

Renseanlæg med biogasanlæg

Konsortiet, der vandt entreprisen med at opføre det nye højeffektive og energineutrale renseanlæg med tilhørende biogasanlæg, er for alvor også kommet i gang. Arbejdet var i efteråret begrænset af, at der kun var givet støbetilladelser. Den nye løsning, som endnu ikke findes andre steder i landet, krævede en dispensation fra lokalplanen og en ny miljøvurdering, ligesom den endelige byggetilladelse lod vente på sig. I forhold til de oprindelige tidsplaner, er byggeriet derfor fire måneder forsinket. Heldigvis er alle tilladelser nu i hus, så der støbes og bygges på livet løs – og det i et tempo, så anlægget forventes færdigt og kan tages i brug i efteråret 2022.

Som det så ofte sker med store entrepriser, hvor totalentreprenøren vælges efter EU-udbud, blev kontrakttildelingen på renseanlægget og biogasanlægget indanket til Klagenævnet for Udbud. Anken blev afvist af Klagenævnet og afgørelsen er ikke bragt videre til byretten.

Afskærende ledning

En forudsætning for at vi kan nedlægge otte mindre anlæg og samle al rensning af spildevand, er et nyt og samlet transportsystem – en såkaldt afskærende ledning – som skal muliggøre, at spildevand fra hele kommunen, bliver ført frem til det nye anlæg i Forsyningsparken.

1. etape af den afskærende ledning blev i årets løb færdigudført mellem Assens og Glamsbjerg. Arbejdet er udført i totalentreprise af en entreprenør, der blev tildelt opgaven efter gennemført EU-udbud. Som omtalt i beretningen til generalforsamlingen sidste år, havde en anden prækvalificeret, men efterfølgende forbigået entreprenør, først klaget over tildelingen til Klagenævnet for Udbud, men her ikke fået medhold, og siden anlagt en civil retssag ved retten i Odense.

Retten i Odense afsagde i november dom i sagen. Her valgte dommerne ikke at kommentere de forhold og påstande, der var behandlet i Klagenævnet for Udbud. Dermed står nævnets kendelse ved magt. Hvad retten imidlertid fandt anledning til at kommentere var en ny påstand om inhabilitet. Det viste sig nemlig, at den anvendte bygherrerådgiver havde en personlig relation til en medarbejder hos den entreprenør, der vandt udbuddet. Retten fandt det bevisligt, at der var handlet i strid med ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet i udbudsloven og at Assens Spildevand A/S derfor skulle betale den forbigåede entreprenør en erstatning på 5 mio. kr. + sagsomkostninger.

Når vi generelt anvender rådgivere til store anlægsprojekter, er det netop med det formål at sikre, at alt foregår så hensigtsmæssigt og regelret som overhovedet muligt. Desværre har vi ikke mulighed for at dække alle områder med egne eksperter. Derfor anvender vi eksterne rådgivere med ekspertise i de enkelte fagområder – herunder også i at gennemføre udbud. Det er en model, vi generelt har stor tiltro til og god erfaring med. I det konkrete tilfælde viste det sig imidlertid, at rådgiveren havde fejlvurderet situationen og ikke leveret den ekspertise og vejledning, der kunne forventes. Vi har i bestyrelsen derfor anlagt en voldgiftssag mod den pågældende rådgiver og i den forbindelse krævet erstatning på 5 mio. kr. + sagsomkostninger. Sagen verserer nu ved domstolene og der forventes en behandlingstid på 1-1½ år.

Totaløkonomi

De kommende ti år investerer vi cirka 1 mia. kr. i at realisere Assens Kommunes Spildevandsplan 2018-2027, som er en fremsynet og ambitiøs plan, der blandt andet skal gøre den samlede kommune

modstandsdygtig over for klimaforandringerne med stigende mængder nedbør og deraf følgende risiko for oversvømmelser og opstuvning af sammenblandet regn- og spildevand i kældre og lavtliggende områder. Planen skal samtidig medvirke til at efterleve nationale og internationale miljøkrav – blandt andet ved at begrænse de såkaldte overløb, hvor urensset spildevand bliver ledt direkte ud i naturen, men også ift. at reducere udledningen af CO₂ og andre miljøfarlige klimagasser.

1 mia. kroner er mange penge. Nye tal fra Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) viser dog, at investeringsbehovet er 20 gange højere andre steder i landet. Det skal sammenholdes med, at hele forsyningssektoren er underlagt et effektiviseringskrav på to procent om året samt med, at hele sektoren er stramt reguleret af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ift. hvilke investeringer, der må lægges på taksterne. Det er forhold som gør, at forsyningselskaber af samme størrelse som Assens Forsyning er i reel fare for at gå konkurs. Vi kan derfor være glade for, at vi i Assens Kommune har et byråd, som har valgt en visionær og klimavenlig politik, sådan at de udgifter, der er forbundet med at etablere et fremtidsikkert spildevandssystem (med afskrivning over 75 år og gældsafvikling over 40 år) finder sted så hensigtsmæssigt og økonomisk forsvarligt som overhovedet muligt, og til glæde for både de nuværende forbrugere, men ikke mindst for vores efterkommere.

Som bestyrelsen og direktionen redegjorde for 19. april på dialogmødet med Økonomiudvalget, kan vi også glæde os over, at vi har en hensigtsmæssig og forsvarlig takstudvikling samt at gældsafviklingen og de fastlagte budgetter overholdes.

Assens Kommunes ejerstrategi for Assens Forsyning A/S

Noget af det, der har optaget bestyrelsen i årets løb, har blandt andet været Assens Kommunes ejerstrategi for Assens Forsyning A/S.

I 2018 anmodede Økonomiudvalget om et forslag til en revideret ejerstrategi. Siden har der været dialog mellem ejer og selskab, hvor der er udvekslet forslag og synspunkter ift., hvordan Assens Kommune forvalter sit ejerskab af Assens Forsyning A/S.

Efter et længere forløb, endte det med, at vi i efteråret satte os sammen og fandt fælles fodslag om at udarbejde en strategi, som både Økonomiudvalget og bestyrelsen kunne se sig selv i, og som senere blev vedtaget af byrådet.

Fra at være et noget styrende, kontrollerende og dikterende dokument, endte det faktisk med, at kommunen vedtog en ejerstrategi, som bygger på tillid, dialog og gensidig respekt – herunder også på, at det såkaldte armslængdeprincip, bliver efterlevet.

Vi glæder os meget over den nye ejerstrategi og ser frem til, at den bliver implementeret – helt oppe fra den øverste politiske og administrative ledelse i kommunen, og hele vejen ned gennem forvaltningen og ud til de enkelte medarbejdere.

Klima og miljø

En del af ejerstrategien handler blandt andet om, at vi skal påtage os et større ansvar inden for klima- og miljøområdet og dermed bidrage til den lokale og globale ambition om at nedbringe udledningen af CO₂.

Klimapartnerskab og fokus på FN's verdensmål

I den forbindelse indgik vi i december en klimapartnerskabsaftale med Assens Kommune, ligesom bestyrelsen tidligere på året besluttede, at vi som virksomhed skal arbejde strategisk med FN's verdensmål for bæredygtig udvikling.

Vi kan ikke frelse hele verdenen, men vi kan yde et bidrag inden for de områder, hvor vi har vores kompetencer og hvor det er muligt i praksis.

Bestyrelsen har derfor besluttet, at vi til en start særligt vil fokusere på verdensmål nummer 6, 7 og 13:

- Verdensmål 06 – handler om RENT VAND OG SANITAT
- Verdensmål 07 – handler om BÆREDYGTIG ENERGI
- Verdensmål 13 – handler om KLIMAINDSATS

Det er mål, som harmonerer med vores overordnede mission om at sikre forsyning af rent drikkevand, at sikre afløb og rensning af spildevand samt at sikre genbrug og bortskaffelse af affald – herunder at det skal ske med størst muligt fokus på økonomi og hensigtsmæssig udnyttelse af energi og råstoffer.

Det hænger også fint sammen med den indgåede klimapartnerskabsaftale med Assens Kommune.

Reduktion af CO₂-emission

Med aftalen forpligter vi os til at tage et lokalt ansvar for den grønne omstilling og arbejde for at bidrage til den kommunale vision om at have reduceret udledningen af CO₂ med mindst 70 procent i 2030 og være CO₂-neutral inden 2050. Samtidig skal vi bidrage til at gøre Assens Kommune mere robust i forhold til at kunne håndtere de fremtidige klimaforandringer.

I 2020 satte vi også andre projekter i gang, som skal være med til at værne om miljøet og yde et bidrag til at reducere det klimaaftryk, vi sætter på vores omgivelser.

Biocover-anlæg

Selvom det er længe siden, der blev deponeret organisk affald på Torø Huse Vej, hvor genbrugspladsen i Assens ligger, siver der fortsat store mængder miljøfarlige gasser ud fra det affald, der engang blev samlet ind og her dækket til med jord.

For at nedbringe udsivningen har vi etableret et 2.000 m² stort biocover-anlæg, som er baseret på komposteret haveaffald fra egen produktion. Anlæggets formål er at tætte lossepladsen, så metanen fra det gamle deponi ikke trænger gennem jordlaget og op i atmosfæren. I stedet bliver gassen ledt til biologiske "vinduer", hvor kompostens naturlige mikroorganismer omdanner metanen til kuldioxid og vand. På den måde kan vi med vores egen kompost som medium for bakterier, der nedbryder den kraftige drivhusgas metan ved oxidering til kuldioxid, reducere udledningen.

Skovrejsning

Et andet projekt, som skal være med til at værne om miljøet og ikke mindst om vores eget grund- og drikkevand, blev i 2020 endelig godkendt. Det skete efter et længere forløb med jordfordeling, borgermøder, offentlig høring, salg af ejendomme m.v.

Arbejdet med at plante første del af den cirka 50 hektar store Lundager Skov er derfor netop startet. Jorderne under skoven er både nu og i fremtiden et vigtigt kilde- og indvindingsområde for det, der bliver til rent og velsmagende drikkevand. Området bidrager nemlig årligt med 325.000 m³ grundvand, som vores nye vandværk pumper ud til borgere og virksomheder i Assens by og nærmeste omegn.

Rent grundvand er desværre ikke en selvfølge. Det erfarer vi for år tilbage, da det var nødvendigt at nedlægge flere borer, idet der blev fundet desphenyl-chloridazon i dem. Desphenyl-chloridazon er nedbrydningsproduktet fra ukrudtsmidlet Chloridazon, som er fundet i en række drikkevandsboringer – både i Assens Kommune og mange andre steder i landet.

Nitrat og rester af pesticider i grundvandet kan være en konsekvens af intensiv dyrkning af jorden i indvindingsområdet. Næringsstoffer og nedbrydningsprodukter fra pesticider kan via nedsivning fra markerne, forurene grundvandet.

En måde at beskytte grundvandet er derfor at plante skov. I skoven bliver der ikke gødet eller sprøjtet med pesticider. Dermed fungerer skoven som et beskyttende lag over grundvandet nedenunder. Etableringen af skoven medvirker derfor til en bedre beskyttelse af grundvandet i indvindingsområdet, og på sigt også til at sikre en god drikkevandskvalitet.

Regnvandssøerne ved Tallerup

I 2020 tog vi også første spadestik til det hidtil største klimatilpasningsprojekt på Vestfyn. I Tommerup Stationsby nær Odensebanen, er der opkøbt et område på syv hektar. Her er 54.000 m³ jord, svarende til 4.500 lastbillæs i årets løb omfordelt med det formål at skabe et teknisk anlæg bestående af tre sammenhængende regnvandssøer, som ved kraftigt regnvejr fremstår som én samlet sø. Herudover skal der anlægges et spændende sø- og naturlandskab med rekreative muligheder. Bassinerne tages i brug senere i år, så det tekniske formål kan indfries.

Det samlede projekt gennemføres i samarbejde med Assens Kommune samt med Tommerupernes Lokalråd, som på fornem vis har søgt og modtaget en række større fondsbevillinger

For Assens Forsyning A/S er det en ønskværdig situation, når gennemførelsen af klimatilpasningsprojekter og anden nødvendig infrastruktur kan kombineres med udviklingen af parker, natur og byrum, der giver naturværdi og biodiversitet, og som skaber rekreative muligheder for lokalsamfundene.

Bestyrelsen

Selvom de fleste af årets møder har fundet sted online, har bestyrelsen bidraget meget konstruktivt til at vi konstant holder et knivskarpt fokus på den fastlagte mission, vision og strategi – og til, at vi dermed hele tiden udvikler og forbedrer os som virksomhed.

Alle i bestyrelsen skal derfor have en stor tak for jeres indsats og for det gode samarbejde, vi har haft året igennem.

Jeg vil også gerne sende en stor tak til hele vores personale, som på fornem vis og med stor tålmodig har fået driften til at fungere effektivt under vanskelige vilkår i situationen med Corona.

På bestyrelsens vegne i

ASSENS FORSYNING A/S

Poul Erik Kristiansen
Formand